

**АКЦИОНЕРСКО ДРУШТВО ЗА ОСИГУРУВАЊЕ
ЕУРОЛИНК - СКОПЈЕ**

**ДОПОЛНИТЕЛНИ УСЛОВИ
ЗА ОСИГУРУВАЊЕ МАШИНИ ОД КРШЕЊЕ И ОД
ДРУГИ ОПАСНОСТИ**

-Пречистен текст-

Скопје, Фебруар 2005 година

ПРЕДМЕТ НА ОСИГУРУВАЊЕ

Член 1

(1) Предмет на осигурување од опасностите наведени во член 3 од овие Услови може да бидат предмети и тоа:

1. машини,
2. машински уреди,
3. електрични уреди и нивното полнење, доколку вредноста на полнењето е содржана во вредноста на осигурените предмети,
4. апарати и
5. инсталации, заедно со основата, лежиштето и темелот доколку нивната вредност се содржи во вредноста на монтажата.

(2) Ако одделно се договори, предмет на осигурување можат да бидат и:

1. далноводи,
2. кабловски водови со висок напон,
3. цевководи, гасоводи, нафтоводи и топловоди,
4. водоводна канализациона мрежа,
5. котловските постројки - комплет и уреди за греење,
6. компресори со компресорска станица,
7. трафостаница,
8. инсталации и централно греење,
9. основи, лежишта и темели кога нивната вредност не се содржи во вредноста на осигурениот предмет од став (1) на овој член,
10. багери во рудниците (површински коп),
11. метални силоси и слични метални конструкции,
12. антенски столбови,
13. дупчалки и тешки шипки, работни шипки, армирани свитливи цевки за плакнење под висок притисок, премини и стабилизатори на дупки,
14. ленти, синцири и јажиња на транспортните уреди,
15. валците на валалничните станови,
16. маслото на осигурените турбини и полнење на електрични уреди (масла за трансформаторите и сл.),
17. крупен алат.

(3) Со договорот за осигурување можат да бидат опфатени сите машини (групно) или само одделни машини.

(4) Осигурени се само оние предмети кои се означени во полисата.

ПРЕДМЕТИ КОИ НЕ МОЖАТ ДА БИДАТ ПРЕДМЕТ НА ОСИГУРУВАЊЕ

Член 2

Предмет на осигурување не можат да бидат, па ни во случај кога нивната вредност се содржи во вредноста на осигурениот предмет:

1. сите видови алати кои служат за обработка на материјалот:
 - со симнување на струготини (ножеви, глодала, сврдла, пили, камења за точење и сл.);
 - со сечење (ножеви, сечиво на ножици и сл.);
 - со деформација и лиење (матрици, кокили, калапи и сл.);
 - круната од алат за дупчење на дупки.
2. алат за стегање, доколку не е составен дел на машина или ако според

- важечките прописи не се сметаат за основни средства;
3. делови на машини што служат за кршење и ситнење (кугли на млиновите, ударни чекани и плочи на мелници, вилични плочки на каменокршачки и сл.);
 4. работни елементи на земјоделски машини, ралници, дискови, клинови на брани, ножеви, мотики и сл;
 5. делови на машини изложени на непосредно термичко влијание (разорување): облоги и садови, пламеник на горилникот, решетки на ложишта, електроотпорни греачи, електроди на индустриски печки, садови за топење и пренесување на растопениот метал и сл;
 6. делови на машини изложени на забрзано трошење и периодична замена: сита, релјефни и други заменливи облоги, заменливи облоги на валци, облоги на гребени - чешли, свитливи цевки, ремени, четки, влошки на филтер платна, средства за термичка изолација, делови на спојници (гумени прстени, ламели и сл.) преносливи кабли и сл;
 7. ленти, синцири и јажиња, освен кај транспортните уреди за кои, со примена на клаузулата 401 се предвидува можност за посебно договарање;
 8. сигурносните елементи со еднократно дејство, освен катодни одводници,
 9. експлоатационен (погонски) материјал: гориво, мазиво, разладни средства, средства за чистење и сл;
 10. катализатори.

ОСИГУРЕНИ ОПАСНОСТИ (РИЗИЦИ)

Член 3

(1) Со осигурувањето се дава осигурителна заштита од оштетување или уништување на осигурените предмети од незгода во погон, под која се подразбираат настаните што се случуваат непредвидено и одненадеж во врска со користење на осигурениот предмет и тоа:

1. грешка во материјалот, изработката и конструкцијата;
2. непосредно дејство на електрична енергија при појава на куса врска, пренапон и електричен лак;
3. распаѓање поради дејство на центрифугална сила;
4. недостаток на вода во парни котли и апарати со пареа, освен во случаите во кои следи експлозија;
5. мраз, притисок на мраз или снег или непосредно движење на мразот;
6. надпритисок и подпритисок (имплозија);
7. откажување (затајување) на уредите за заштита и регулирање, како и на елементите за автоматско управување со кои машината е опремена;
8. невнимание или лоша намера на работниците или некое друго лице;
9. поради паѓање на осигурени предмети, удар или навлегување на страно тело (предмет) во осигурениот предмет;
10. заглавување во текот на дупчење на дупки.

(2) Со осигурувањето по овие Услови не се дава осигурителна заштита од ризиците што не се наведени во став (1) од овој член, како и:

1. од основни и дополнителни ризици кои се опфатени со Условите за осигурување од опасност од пожар и од некои други опасности,
2. провална кражба и разбојништво, штетно дејство на нуклеарна енергија, ерупции, освен истражни ерупции, доколку тоа посебно се договори,
3. поради недостатоци или грешки кои постоеле во моментот на склучувањето на осигурувањето, а овие недостатоци или грешки биле или морале да му бидат

познати на осигуреникот,

4. непосредни последици на трајни хемиски, термички, механички, атмосферски и други влијанија и услови за сместување и работа, оксидации, стареење, корозија, зрачење, прекумерни вибрации и сл.,
5. последици од сите видови на трошење-абење, ерозија, кавитација и сл.,
6. прекумерни наслаги на рѓа, каменец на котловите, талог, тиња и сл, па и кога поради тоа настанало уништување или оштетување на осигурените предмети,
7. преоптовареност на машините, машинските и електричните уреди, апарати и инсталации преку границите на нивните проектни параметри,
8. ставање во погон пред конечната поправка,
9. монтирање и пробно испитување на новите предмети,
10. динамично вртење на ротациони делови на машините, ротори, турбини, генератори и сл, доколку посебно не се договори,
11. повреда на техничките и други прописи и упатства за техничка експлоатација на осигурените предмети, како и заштитни мерки.

(3) Осигурувачот исто така не е во обврска:

1. за посредни штети настанати во врска со осигурениот случај: загуба на заработувачка, денгуби, казни и сл;
2. за штети за кои по законските прописи или по договорот одговара производителот, односно испорачателот на предметите. Ако производителот односно испорачателот ја оспорува одговорноста, а штетата е предизвикана со незгода во погон, одредена во член 3 од овие Услови, осигурувачот ќе му исплати надомест на договорувачот на осигурувањето, а потоа до износот на исплатениот надомест ќе стапи во сите права на осигуреникот спрема производителот, односно испорачателот.

(4) За трошоците за демонтирање и ремонттирање, кои се направени со цел за редовен преглед или одржување за осигурените предмети (периодични поправки замени на истрошените делови), па и кога во тој случај ќе се утврди оштетување на осигурениот предмет од осигурениот ризик на осигурената опасност. Надоместот во овој случај ќе ги опфати само трошоците за поправка или замена на оштетените делови кои не биле предвидени за периодична поправка односно замена. Осигурувачот е во обврска да дава осигурителна заштита од опасностите од став 1 од овој член на осигуреното постолје, лежиштето или на осигурените машини само ако оштетувањето на истите е последица од оштетување или уништување на машината од опасностите покриени со овие Услови.

(5) Ако посебно се договори осигурувачот е во обврска да даде осигурителна заштита од оштетување или уништување на предметите осигурени по овие Услови од опасноста ерупција која би настанала при опитно дупчење.

ВАЖНОСТ И МЕСТО НА ОСИГУРУВАЊЕТО

Член 4

(1) Предметите што се предмет на осигурување се осигурени на местото означено во полисата и за време кога:

1. се монтирани и готови за работа,
2. се наоѓаат во работа,
3. се дадени под наем или на послуга, доколку работат во услови и служат на намената за која се проектирани и градени,
4. кога се демонтираат и ремонттираат поради преместување или поправки, како и за

времетраењето на поправката на местото на користење на осигурените предмети или во работилници на осигуреникот, под услов преместувањето или поправката да ги обавуваат работници на осигуреникот.

5. кога заради проверка на исправноста, поправка или преместување, се превезуваат, но само во границите на микролокацијата на погонот и најмногу до 15 км. надвор од границите на микролокацијата.

(2) Предметите се осигурени и кога во целост се преместени на друго место на подрачјето на Република Македонија.

(3) Не се осигурени предметите за време додека се наоѓаат на изложба и саем.

ВРЕДНОСТА НА ОСИГУРЕНИОТ ПРЕДМЕТ

Член 5

Вредноста на осигурениот предмет, доколку поинаку не се договори, е вредноста на новата предмет намалена за износот на проценетото амортизирање (техничко и економски).

УТВРДУВАЊЕ НАДОМЕСТ ОД ОСИГУРУВАЊЕТО

Член 6

(1) Висината на надоместот од осигурувањето се утврдува:

1. во случај на уништување на предметите - според вредноста на осигурениот предмет (член 5) во време на настанувањето на осигурениот случај, намалена за вредноста на остатоците;
2. во случај на оштетување на предметите - во висина на трошоците за поправка во време на настанување на осигурениот случај, намалени за износот на проценетото амортизирање, доколку поинаку не е договорено, и за вредноста на остатоците.

Ако трошоците за поправка на еден предмет се поголеми од вредноста на осигурениот предмет ќе се постапи како тој предмет да е уништен и надоместот ќе се пресмета според точка 1 од овој став.

Поголемите трошоци за поправки настанати поради прекувремено, неделно, празнично и ноќно работење, се надоместуваат само ако е тоа посебно договорено.

(2) Поголемите трошоци за остранување на штетата (со поправка или замена на осигурените предмети со нови) настанати поради извршени измени, побарувања или усовршувања, паѓаат на товар на осигуреникот.

(3) Ако оштетениот односно уништениот дел или машина која е дел на процес на производство, не може да се поправи или набави поради тоа што осигурениот предмет повеќе не се произведува, осигурувачот е во обврска да надомести штета само до висината на вредноста на оштетениот односно уништениот дел/ машина на осигурениот предмет/ производна линија, која се утврдува со процена на сразмерно учество на вредноста на оштетениот или уништениот дел/ машина на осигурениот предмет/ производна линија во вредноста на целиот осигурен предмет или со споредување со истовидни, односно слични делови/машини на осигурениот предмет.

(4) Штетите на осигуреното полнење на електричните уреди и маслото на парните

турбини се надоместуваат во сразмери одредени врз основа на пропишаниот век на траење и времето на употреба на полнењето, и под услов оштетувањето на истиот да е последица од оштетувањето на машината од опасностите опфатени со овие Услови.

(5) Трошоците за земјени работи, вклучувајќи го и асфалтирањето кај каблите и цевоводи, како и трошоците за изнаоѓање на местото на оштетување на далекуводите, каблите и цевоводите се надоместуваат до колку е тоа посебно договорено.

(6) Ако сумата на осигурувањето е помала од вредноста на предметите во почетокот на соодветниот период на осигурување (подосигурување), штетата ќе се надомести сразмерно помеѓу сумата на осигурувањето и вредноста на осигурените предмети (член 5).

(7) Во секој штетен настан - осигурен случај, пресметаниот надомест од осигурувањето се намалува за 10% (франшиза) и тоа најмалку во денарска противвредност од **250** Евра на денот на настанување на штетата по средниот курс на Народна Банка на Македонија доколку поинаку не е договорено. Фиксните износи за учество во штетата се ревалоризираат на 1 декември секоја година по основ на порастот на цените од дејноста машиноградба во изминатите 12 месеци.

Порастот на цените се одредува врз основа на податоците на Државниот завод за статистика.

Фиксните износи за учество во штетите утврдени на почетокот на годината се корегираат секој месец, во тековната година на траење на осигурувањето, за објавениот коефициент за промените на пазарната вредност на средствата за работа за целото стопанство, во изминатиот месец.

Коефициентите ги објавува Државниот завод за статистика.

НАДОМЕСТ НА ТРОШОЦИТЕ

Член 7

(1) На име трошоци направени за расчистување во врска со настанатиот осигурен случај на осигурениот предмет, осигурувачот ги надоместува неопходните издатоци за расчистување и чистење на осигурениот предмет.

(2) Осигурувачот ги надоместува неопходните трошоци предизвикани со разумен обид на осигуреникот, кога ќе настапи осигурен случај, да превземе мерки заради отстранување и смалување на штетните последици од настанување на осигурениот случај, најмногу до сумата на осигурување.

(3) Неопходните трошоци за отстранување на непосредните опасности од настанувањето на осигурениот случај и ограничување на неговите штетни последици, направени во согласност со осигурувачот, се надоместуваат и кога со надоместот на штетата се надминува сумата на осигурувањето, односно вистинската вредност на осигурените предмети.

- (4) Осигурувачот не е во обврска да ги надомести трошоците настанати на отстранување на причината на штетата.
- (5) Во случај на подосигурување, трошоците за отстранување и намалување на штетата се надоместуваат во ист сразмер како о надоместот на штетата, освен кога тие трошоци се направени по налог на осигурувачот.

ВАЖНОСТ НА ОПШТИТЕ УСЛОВИ ЗА ОСИГУРУВАЊЕ НА ИМОТИ

Член 8

На осигурувањата склучени според овие Услови се применуваат и Општите услови за осигурување на имоти до колку не се во спротивност со овие Услови.

ОДРЕДБИ КОИ ПОСЕБНО СЕ ДОГОВАРААТ И ЗАДОЛЖИТЕЛНО СЕ ВНЕСУВААТ ВО ПОЛИСАТА ЗА ОСИГУРУВАЊЕ СЕ ИСКАЖАНИ НИЗ СЛЕДНИТЕ КЛАУЗУЛИ

(1) ОПШТИ КЛАУЗУЛИ

102. **Акумулаторски стационарни батерии.**
Договорувачот на осигурувањето е обврзан да одреди стручно лице кое ќе се грижи за акумулаторските батерии.
Договорувачот на осигурувањето е обврзан да се придружува на Упатството од производителот при одржување на батериите.
Ако договорувачот на осигурувањето повреди една од тие обврски, осигурувачот нема да биде во обврска да надомести дел од штетата која е причинета поради непридржување на овие обврски.
Ако во време на настанување на осигурениот случај постои договор за одржување, ќе се смета дека наведените обврски се извршени, а осигурувачот може да го користи правото на регрес од одржувателот на батериите, доколку не ги извршил обврските преземени со договорот за одржување.
103. **Масленото полнење на турбината**
Осигурувачот е во обврска да надомести штета на масленото полнење ако губењето на истото е последица од штетата на турбината покриена со осигурувањето.
104. **Исклучување на штети поради тиња и поплавување кај хидроелектрани.**
Не се надоместуваат штети на осигурените предмети што би настанале од поплавување или од тиња настанати поради кршење на цевниот вод со висок притисок.
105. **Вклучување на штета поради тиња и поплавување кај хидроелектрани.**
со осигурувањето на цевниот вод се покриени штети врз него и негова основа. Со осигурувањето е покриена и штета на осигурените предмети од поплавување и од тиња, ако таа штета е во причинска врска со штетата на цевниот вод со висок

притисок која е покриена со осигурувањето.

106. Изотопи

Ако некоја од осигурените предмети работи со изотопи, тогаш осигурувачот ќе биде во обврска за штети што на осигурените предмети ќе настанат од изотопите како последица на некоја штета покриена со осигурувањето во смисла на договорените услови на осигурувањето.

Исто така се надоместуваат и трошоците за деконтамирање на осигурените предмети.

КЛАУЗУЛА ЗА РЕВИЗИЈА НА МАШИНИ И УРЕДИ

201. Ревизија на инсталациите на парните, гасните и хидротубините

Во интерес за спречување на штети, договорувачот на осигурувањето-без оглед на почетокот на осигурителната заштита должен е на свој трошок да врши редовно одржување, ревизија - периодичен преглед и ремонт во сообразност со прописите и упатствата за техничките мерки на погонот и одржување на електро-енергетските постројки според Правилникот на техничките мерки за заштита на електро-енергетските инсталации, како и писмените упатства за погон, одржување, ревизија и ремонт што ги даваат производителите на уредите и постројките. Доколку договорувачот на осигурувањето повреди некои од наведените обврски, па поради нивно пропуштање се определи осигурен случај, тогаш осигурувачот нема да биде должен таквата штета да ја надомести.

Договорувачот на осигурувањето е должен на осигурувачот благовремено да му го пријави вршењето на ревизијата. Осигурувачот може на свој трошок да испрати стручно лице кое ќе присуствува на ревизијата.

202. Ревизија на електричните мотори на наизменична струја со снага поголема од 750 KW во двополна изведба или повеќе од 1000 KW во четири или повеќеполна изведба.

Во интерес за спречување на штети договорувачот на осигурувањето - без оглед на почетокот на осигурителната заштита - должен е на свој трошок да врши редовно одржување, ревизија, периодични прегледи и ремонт во сообразност со прописите за технички мерки за погон и одржување на електро-енергетски постројки, Правилникот за технички мерки за заштита на електро-енергетските постројки, како и писмените упатства за погон, одржување, ревизија и ремонт што ги дава производителот на уредите и постројките од овој вид.

Ако договорувачот на осигурувањето повреди некоја од наведените обврски, па поради пропусти на истите се оствари осигурен случај, тогаш осигурувачот не е должен да надомести таква штета.

203. Ревизија на мотори за еднонасочна струја со обртни моменти поголеми од 1 Мрм. како и на главниот и помошниот погон за еднонасочна струја во валавниците.

Во интерес за спречување на штети договорувачот на осигурувањето - без оглед на почетокот на осигурителната заштита - должен е на свој трошок да врши ревизија на главниот и помошниот погон во валавниците, како моторите за еднонасочна струја, а во согласност со прописите и Правилникот за техничките мерки за погон и одржување на постројките од овој вид и спрема писмените упатства за погон, одржување, ревизија и ремонт што ги дава производителот на овие уреди. Договорувачот на осигурувањето е должен на осигурувачот благовремено да ја пријави ревизијата. Осигурувачот може на свој трошок да испрати стручњак кој ќе присуствува на

ревизијата.

Ако договорувачот на осигурувањето повреди некоја од наведените обврски, па поради пропуст на истите се оствари осигурен случај, тогаш осигурувачот може да биде во обврска да ја надомести таквата штета.

204. Ревизија на преси со грејни плочи во дрвна индустрија и индустрија за гумени производи.

Во интерес за спречување на штети, договорувачот на осигурувањето редовно и во согласност со упатствата на производителот, ќе врши на свој трошок и испитување на пресите со помош на соодветен стручњак, кој ќе го именува самиот, како би се утврдило евентуалното нивно оштетување.

Ангажираното стручно лице по извршеното испитување ќе го извести писмено договорувачот на осигурувањето за состојбата и сигурноста на испитаните грејни плочи.

Ангажираното стручно лице притоа ќе го одреди датумот за следното испитување.

Договорувачот на осигурувањето е должен благовремено да го извести осигурувачот за испитувањето на пресите. Осигурувачот може на свој трошок да исправи свое стручно лице кое ќе присуствува при испитување на пресите.

Ако договорувачот на осигурувањето повреди некои од наведените обврски, па поради пропуст на истите се оствари осигурен случај, тогаш осигурувачот нема да биде во обврска да надомести таква штета.

205. Ревизија на подводни пумпи

Договорувачот на осигурувањето е во обврска, во согласност со упатствата на производителот, да врши темелно освежување на подводните пумпи, за што благовремено ќе го известува осигурувачот.

Ако договорувачот на осигурувањето не се придржува на овие обврски, а поради пропуст на истите се оствари осигурен случај, осигурувачот нема да биде должен да ја надомести таквата штета.

(3) КЛАУЗУЛИ ЗА БАГЕРИ ВО РУДНИЦИ-ПОВРШИНСКИ КОП

Багери во рудници

301. Кај багерите во рудниците вклучени се штети од превртување, судар, удар, слизнување, урнување, паѓање или удар на некој предмет, рушење на мост и рушење на долниот строј од пругата.

(4) КЛАУЗУЛИ ЗА ОСИГУРУВАЊЕ НА АМОРТИЗИРАНА ВРЕДНОСТ КАЈ ДЕЛУМНИТЕ ШТЕТИ

401. Осигурување на амортизираната вредност кај лентите, синцирите и јажињата на транспортните уреди.

Не е осигурена амортизираната вредност на лентите, синцирите и јажињата на транспортните уреди. При ликвидација на штета се одбива на име амортизација проценетот износ зависен од условите за сместување и работа како и од времето поминато во експлоатацијата.

402. Осигурување на амортизираната вредност кај валците и лежиштата на валците.

Не е осигурена амортизираната вредност кај валците и лежиштата на палците, а при

ликвидација на штета се одбива износ на име амортизација во зависност од:

- проценетиот век на траење,
- изваланото количество на материјалот,
- ефективно време на работа,
- истрошеноста,
- пресметаниот век на траење.

403. Осигурување на амортизираната вредност кај деловите што се трошат.
Кај деловите што се трошат во смисла на Условите за осигурување на машини од кршење и од некои други опасности не се исклучени од осигурување, како на пример: факачи, лежишта, лопати за полнење и слично, делови кои поради зголемено трошење за време на работа мораат често да се менуваат, не е осигурена амортизираната вредност, односно при ликвидација на штети се одбива соодветниот износ на име проценета истрошеност.
404. Осигурување на амортизираната вредност кај облогите на печките и обзидот на котлите.
Не е осигурена амортизираната вредност на облогите на печките и обзидувањето на котлите. При ликвидирање на штети се одбива соодветен износ на име проценета истрошеност.
Осигурувачот е во обврска да надомести штета на облогата на печката и обзидот на котелот, само ако е ова последица на некоја штета покриена со осигурувањето од членот 3 од овие Услови на другите делови на осигурената печка и котел.
405. Осигурување на амортизираната вредност кај сите клипни компресори и мотори со внатрешно соговорување со снага над 147 KW (200 KS).
Не е осигурена амортизираната вредност на главата на цилиндерот, кошулката на цилиндерот и клиповите на моторот, односно компресорот. При ликвидирање на штети се одбива соодветен износ на име проценета истрошеност.
406. Осигурување на амортизирана вредност кај машините на гас.
Кај машините на гас, кај високите печки и гасните мотори не може да се осигурува амортизираната вредност. При ликвидирање на штетите се одбива соодветен износ на име проценета истрошеност.
407. Осигурување на амортизираната вредност со угостителските објекти и кај машините и апаратите за одржување хигиена.
Не е осигурена амортизираната вредност на машини, машински постројки, електрични инсталации и апарати во угостителските објекти и кај машините и апаратите за одржување хигиена.
408. Осигурување на амортизирана вредност кај разладните витрини, замрзнувачи, фрижидери и разладни комори.
Не е осигурена амортизираната вредност кај разладните витрини, замрзнувачи, фрижидери и разладни комори.

(5) КЛАУЗУЛИ ЗА ИНСТАЛАЦИИ И СЛАБА СТРУЈА

501. Утврдување на вистинската вредност за рендгенските цевки и вентилите.
Вистинската вредност на рендгенските цевки и вентилите се одредува за одделни видови на овие цевки и вентили во зависност од времето на користење или бројот на вклучување спрема долу наведените таблици.

**ТАБЛИЦА ЗА ОДРЕДУВАЊЕ НА ВИСТИНСКИТЕ
ВРЕДНОСТИ**

**А. РЕНДГЕНСКИ ЦЕВКИ И ВЕНТЛИ ЗА ДИЈАГНОСТИЧКИ
АПАРАТИ**

**I. МИРНИ (СТАБИЛНИ) АНОДНИ ЦЕВКИ ВО ГЕНЕРАТОРИТЕ ЗА
ПУМПАЊЕ**

Време на користење	Стварна вредност во проценти од новата вредност
1	2
до 24 месеци	100%
до 29 месеци	90%
до 34 месеци	80%
до 39 месеци	70%
до 44 месеци	60%
до 49 месеци	50%
до 54 месеци	40%
до 59 месеци	30%
до 65 месеци	20%
до 72 месеци	10%

**II. РОТАЦИОНИ АНОДНИ ЦЕВКИ ВО ГЕНЕРАТОРИТЕ ЗА
ПОЛНЕЊЕ**

2. Ротациони анодни цевки
со пломбиран бројач на
снимки

1. Вртливи анодни цевки
без бројач на снимки

Број на снимки	Стварна вредност во % од новата вредност	Време на користење	Остварена вредност во % од новата вредност
1	2	1	2
до 10000 снимки	100%	до 18 месеци	100%
13000 "	90%	20 "	90%
14000 "	80%	22 "	80%
17000 "	70%	24 "	70%
20000 "	60%	26 "	60%
22000 "	50%	30 "	50%
26000 "	40%	36 "	40%
30000 "	30%	42 "	30%
35000 "	20%	48 "	20%
40000 "	10%	60 "	10%

III. ВЕНТИЛИ

Време на користење		Стварна вредност во % од новата вредност
1		2
до 36 месеци		100 %
39 "		90%
42 "		80%
45 "		70%
48 "		60%
51 "		50%
53 "		40%
55 "		30%
57 "		20%
60 "		10%

Б. РЕНДГЕНСКИ ЦЕВКИ И ВЕНТЛИ ЗА ТЕРАПЕВТСКИ АПАРАТИ

1. Длабинска терапија

Време на користење		Стварна вредност во % од новата вредност
1		2
до 400 пог. часови најмногу	18 месеци	100%
500 "	20 "	90%
600 "	22 "	80%
700 "	24 "	70%
800 "	26 "	60%
900 "	30 "	50%
1000 "	36 "	40%
1100 "	42 "	30%
1200 "	48 "	20%
1300 "	60 "	10%

II. АПАРАТИ ЗА ПОВРШИНСКА ПЛИТКА ТЕРАПИЈА СО ЗРАЧЕЊЕ

Време на користење		Стварна вредност во % од новата вредност
1		2
до 24 месеци		100 %
26 "		90%
28 "		80%
30 "		70%
32 "		60%
35 "		50%
38 "		40%
42 "		30%
50 "		20%
60 "		10%

В. ЦЕВКИ ЗА ЗАСИЛУВАЊЕ (ЗАОСТРУВАЊЕ) НА СЛИКИТЕ

Време на користење	Стварна вредност во % од новата вредност
1	2
до 18 месеци	100 %
20 "	90%
22 "	80%
24 "	70%
27 "	60%
30 "	50%
35 "	40%
40 "	30%
50 "	20%
60 "	10%

Г. РЕНДГЕНСКИ ЦЕВКИ И ВЕНТИЛИ НА АПАРАТОТ ЗА ИСПИТУВАЊЕНА МАТЕРИЈАЛОТ

Време на користење	Стварна вредност во % од новата вредност	
1	2	
до 300 пог. часови	6 месеци	100 %
380 "	8 "	90%
460 "	10 "	80%
540 "	12 "	70%
620 "	14 "	60%
700 "	16 "	50%
780 "	18 "	40%
800 "	20 "	30%
преку 860	преку 20 "	20%

502. Осигурување на електронски цевки за снимање и репродукција на слика кај телевизиските апарати.
Штети на електронски цевки за снимање и репродукција на слики се ликвидираат така што за секој година на употреба на цевката се одбива износ одреден (процент) врз основа на просечниот век на траење на цевката, или најповеќе 50%.
503. Осигурување на кохерентни извори на светлина во ласерските апарати
Осигурителната заштита се проширува на штети на кохерентните извори на светлина кај ласерските апарати.
Вистинската вредност на изворот на светлина се одредува врз основа на следната табела за амортизација на вредностите на овие извори на светлина.

ТАБЕЛА ЗА ОДРЕДУВАЊЕ СТВАРНА ВРЕДНОСТ НА ИЗВОРОТ НА СВЕТЛИНА КАЈ ЛАСЕРСКИТЕ УРЕДИ

Време на користење	Стварна вредност во % од новата вредност
1	2
до 100 погонски час	100 %
200 "	90%
300 "	80%
400 "	70%
500 "	60%
600 "	50%
700 "	40%
800 "	30%

900 "	20%
1000 "	10%

Штети што се последица од разложување (дисоцијација) на гасови од таложење и слично не се покриени со осигурувањето.

504. Обем на покрите за штети на светлосни извори кај разни машини, апарати и инсталации.
Штетите на самите светлосни извори се надоместуваат само ако се во директна врска со штетите на апаратот што се покриени со осигурувањето.
505. Обем на покрите за штети на комбинации од фолии кај рендгенски апарати.
Штетите на комбинации од фолиите се надоместуваат само ако се во директна врска со штетите на осигурените апарати што се покриени со осигурувањето.
508. Осигурување на канцелариски машини и апарати.
Штети на деловите на машини, апарати и инсталации што се трошат и кои редовно мора да се заменуваат, како на пример: ленти, фотоносачи, перфорирана хартија и слично, како и штети настанати под дејство на хемикалии или други погонски средства, не се покриени со осигурувањето.
509. Осигурување на апаратите за терапија со зрачење.
Штетите настанати поради присуство на силни извори на зрачење не се покриени со ова осигурување.
Со ова осигурување не се покриваат штетите на грамофонските игли, магнетофонските ленти и магнетофонските глави.

VI. ОСТАНАТИ КЛАУЗУЛИ

601. Ерупција
Под ерупција се подразбира ненадејно и моментно избивање на исплака гас, нафта, вода и други честички од дупките на површината, а заради поголемиот надворешен притисок од хидростатичкиот.
Покриени се штетите на осигурената опрема што би настанале од ерупција предизвикана од неповолни геолошки услови (губење циркулација и наидување на слоеви со неочекуван притисок).
Не се покриени штетите на осигурената опрема што би настанале во јама која не е опремена според техничките прописи.
Не се покриени ни трошоците што осигуреникот би ги имал при преземање напревентивни мерки за спречување на ерупцијата.
Штетите настанати од пожар предизвикани од ерупцијата се ликвидираат спрема Условите за осигурување од опасност од пожар и од некои други опасности.

602. Осигурување на крупен алат

1. Предмет на осигурување и обем на осигурителната заштита:

1.1 Осигурувачот дава осигурителна заштита на штети на крупниот алат за изработка на делови со пластична деформација без одвојување во обем кој е даден во Условите за осигурување на машини од кршење и од некои други опасности, а исто така и во случаи кога оштетувањето на алатот ќе настапи како последица на оштетување или уништување на машината (на која е алатот монтиран) од опасностите покриени со овие услови.

1.2 Вредноста на осигурениот алат, доколку поинаку не е договорено е цената на новиот алат намалена за износот на амортизирањето. Можат да се осигуруваат само алати чија вредност е поголема од даден минимален износ. Овој износ на минимална вредност на алатот кој може да се осигура се менува во зависност од промената на цената на пазарот и се утврдува со посебна Одлука на Одборот на Директори на Акционерското друштво за осигурување Еуролинк Скопје.

2. Амортизирана вредност:

2.1. Амортизираната вредност на алатот не може да се осигура. Во случај на пресметка на штета се одбива износ на име амортизација која се утврдува спрема:

- бројот на парчиња изработени или обработени со алат, а се однесува на вкупниот број на парчиња за кој е алатот проектиран;
- бројот на машинските часови (ефективна работа на машината) во однос на вкупниот број на часови предвидени со проектот;
- истрошеност;
- број на бришаните форми за секој алат посебно.

2.2. По изработка на предвидениот број на парчиња на проектот или со реализација на предвидениот број на часови спрема проектот, алатот се смета за потполно отпишан и како тако не може повеќе да биде предмет на осигурување, без оглед на неговата техничка состојба и употребливост.

3. За осигурување на крупниот алат важат одредбите за осигурување на машини од кршење и од некои други опасности, доколку не се во спротивност со одредбите од оваа клаузула.

4. Со оваа клаузула не се опфатени штетите кои настануваат од: оштетување на алатот поради истрошеност како последица на поголем број на бришење на формите; истрошеност на алатот и губење на мерката (котите).

5. Во текот на изработката на предвидениот број парчиња со проектот или предвидениот број работни часови со проектот, дозволено е двапати бришење и ново оформување. Секое бришење условува намалување на работното оптоварување.

6. Алатите морат да бидат обележани, со свои броеви, а нивните техники и други податоци се внесуваат во посебна книга за евиденција - картотека во која се впишуваат и податоците за нивната работа, одржување и бришење.

603. Заглавување

Под заглавување се подразбира вклучување на алатот за дупчење во јамите. Штетите на осигурениот алат се покриени само кај заглавувањата настанати за време на работите за дупчењето. Не се покриени заштитните цевки за време на цементирањето.

Член 9

Овие услови важат од 21.1.2003 година кога и се донесени на Втората редовна седница на Одборот на Директори на Друштвото.

Овие Дополнителни услови за осигурување од кршење машини и некои други опасности се донесени од Одборот на директори на Акционерското друштво за осигурување ЕУРОЛИНК - Скопје, на 2-та редовна седница одржана на ден 21.01.2003 година, со Одлука број 0202-22 со важност од 21.01.2003 година, и измените и дополнувањата донесени од Одборот на директори 18-та редовна седница одржана на ден 24.02.2005 година со Одлука број 0202-496/9 година, со примена од 24.02.2005 година.